

Luontoa koskevan päätöksenteon oltava avointa

Annukka Valkeapää
Liisa Rohweder

Metsähallituslakia ollaan uudistamassa maa- ja metsätalousministeriön johdolla. Perustuslain mukaan julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.

Valtion maaomaisuudesta vastaava Metsähallitusta ollaan kuitenkin muokkaamassa uuteen uskoon niin kiireellä, että normaaliin lainsäädäntöprosessiin kuuluva lausunnotmenettely aiotaan ohittaa kokonaan. Näin ollen sidosryhmiltä, kuten ympäristö- ja kansalaisjärjestöiltä, viedään mahdollisuus lausua näkemyksiään kansallisomaisuutemme kohtaloa määrittävästä laista.

Maa- ja metsätalousministeriö näkee Metsähallituksen yleiset ja yhteiskunnalliset velvoitteet kuluerinä. Velvoitteiden tarkoituksena on turvata hyötyjä, joita valtion omistamat alueet yhteiskunnalle tuottavat. Velvoitteita ovat luonnon monimuotoisuuden ja virkistyskäytön edistämisen lisäksi muun muassa porotalous ja saamelaiskulttuuri, joita ollaan nyt rokottamassa kovalla kädellä.

Käytännön toimivaltaa Metsähallituksessa ollaan siirtämässä liiketoimintaa harjoittavaan osakeyhtiöön, Metsätalous Oy:hyn, jossa asioita ei käsitellä avoimesti ja kansalaisia kuullen. Koko yhteiskuntaa palvelevan metsähallituslain kannalta oleellista on, että Metsätalous Oy:n taseessa ovat vain talouskäytössä olevat alueet.

Mielestämme kaikki valtion omistamat maa- ja vesialueet, joilla ei ole välitöntä tuottotavoitetta, tulee siirtää Metsähallituksen Luontopalvelujen taseeseen. Metsätalous Oy:n taseessa nämä alueet luovat illuusiota korkeista tuottomahdollisuuksista, jotka osakeyhtiön toimintalogiikan mukaan pitää saada mahdollisimman tehokkaasti käyttöön.

Jotta voimme olla ylpeitä suomalaisesta luonnosta tulevaisuudessa, luontoa koskevan päätöksenteon on muututtava aidosti avoimeksi ja kansalaisia kuulevaksi. Näin keskeistä lakia ei voi runnoa läpi ilman perusteellista kuulemiskierrosta. Esimerkiksi metsiä koskevassa päätöksenteossa kansalaisten mielestä tärkein asia on tutkitusti luonnon monimuotoisuuden turvaaminen. Tämän tulee näkyä myös kansallisomaisuuttamme koskevassa laissa.

Annukka Valkeapää
metsäasiantuntija

Liisa Rohweder
pääsihteeri
WWF Suomi